

Sanne van Hoek: van Leiden tot Berlijn en wellicht Brussel...

Van Leiden naar Berlijn

Toen in het voorjaar van 2015 de kans zich voordeed om mijn minor in het buitenland te gaan doen, werd ik meteen enthousiast. Ik ben gaan rondspitten in de informatie op intranet en kwam op die manier tot de conclusie dat een halfjaar naar het buitenland gaan niet zo complex was als het lijkt dankzij de Erasmus-beurs. De Hogeschool heeft een heel actieve 'International Office' waar je altijd even binnen mag lopen als je vragen hebt. Zij hebben mij goed geholpen, al moet je het 'echte' regelen van alle formulieren, handtekeningen etc. zelf doen. Dat was best een uitdaging, zelfs voor zo'n regelneef als ik! Er komt veel bij kijken, maar als je er de tijd voor neemt en het to-do-lijstje van de International Office volgt, moet het goed komen.

Ik heb op de gok voor Berlijn gekozen. Ik was er nog nooit geweest, maar van vrienden en familie hoorde ik heel veel positieve verhalen, dus daarom was de keuze toch snel gemaakt. Wat ik ook kan aanraden is om naar de informatiedag van het Duitslandinstituut (DIA) in Amsterdam te gaan. Daar heb je de kans om met studenten die alweer terug zijn te praten over hun ervaringen in Duitsland.

Berlijn

Begin september ben ik naar Berlijn vertrokken. De school had voor mij een studioappartementje geregeld vrij dicht bij de school. Het is een groot 'Wohnheim' met 3 flats met ieder zo'n 300 kamers. Er is dus altijd wel iets te beleven! Er zitten hier veel internationale studenten, dus je doet snel leuke contacten op. Je woont hier heel goedkoop, voor maar 250 euro per maand heb je je eigen studio van 21m² met eigen voorzieningen. Dat lukt je niet voor dat bedrag in Nederland. Ik woon hier nog steeds met veel plezier! In mijn Wohnheim bevindt zich ook een studentenbar waar regelmatig leuke feestjes worden gegeven. Ook organiseren ze sportevenementen, barbecues en beerpongwedstrijden. Verder biedt Berlijn ontzettend veel leuke dingen om te doen. Een van mijn favoriete plekken is Mauerpark.

Iedere zondag is daar een hele grote vlooienmarkt met leuke eetkraampjes. In het park treden bandjes en straatartiesten op, mensen nemen hun barbecue mee voor de nodige 'Bratwurst' en er is een spontane karaoke waarbij iedereen luidkeels meezingt. Hier breng ik regelmatig mijn zondagmiddagen door, kijkend naar alle kleurrijke hippies, gezinnetjes en toeristen. Berlijn is een bijzonder veelzijdige en bruisende stad!

Hochschule für Wirtschaft und Recht

Het semester begint hier vrij laat, namelijk pas op 1 oktober. Voor het begin heb ik eerst een intensieve Duitse taalcursus gevolgd. Voor mij was dat erg handig, want ik had al in geen jaren Duits gehad, omdat ik op het VWO Frans in mijn pakket had. Je sluit de cursus af met een toets en daar ontvang je ook gelijk je eerst studiepunten (ECTS) voor. Tijdens het semester heb ik Engelstalige vakken gevolgd; Children's Rights, EU Law (cases in the ECJ and ECHR), Public Finance, European & International Business Transactions, Introduction to Public International Law en Municipal Self-Governance. Ik heb dus niet alleen maar rechtenvakken gevolgd. Op die manier had ik een brede combinatie van vakken.

Nog meer Berlijn...

Al vrij snel tijdens mijn Erasmus-semester voelde ik dat de tijd veel te snel ging. Ik wilde hier langer blijven! Ik ben op zoek gegaan naar een bijbaantje, want ik had vrij veel tijd over naast mijn minor. Dit heb ik gevonden bij Helpling (een Duitse startup die een online platform biedt voor het aanbieden en bestellen van schoonmakers), waar ik drie maanden bij de Nederlandse klantenservice heb gewerkt. Dit ging allemaal niet zonder slag of stoot, want voordat je hier kunt werken moet je langs allerlei 'Amtten' voor belastingnummers, sociale verzekeringen en andere ingewikkelde zaken. Ze hebben hier geen 'DigiD' zoals in Nederland en alles gaat nog met de hand. Dit kan bijzonder frustrerend zijn, want je moet overal naartoe voor een stempeltje hier of een formuliertje daar. Uiteindelijk is het wel allemaal gelukt! De volgende stap was het vinden van een afstudeerplek. Dit was ook nog niet zomaar geregeld. Met behulp van Social Media heb ik een plek gevonden.

Ik plaatste een oproepje op mijn Facebookpagina en in de groep 'Nederlanders in Berlijn', die zo'n 5500 leden heeft. Mijn oproep werd gedeeld via twitter en toen werd ik benaderd door Duitslandnieuws. Zo zie je maar dat de kracht van social media enorm groot is! Ik schrijf mijn afstudeeronderzoek over een nieuwe verordening van de EU over de bescherming van persoonsgegevens. In Duitsland staat privacy heel hoog in het vaandel en de Datenschutzgesetz (Wet op Bescherming van Persoonsgegevens) is absoluut heilig te noemen. Leuk voorbeeld: in Duitsland heb je geen OV-chipkaart, want dan kan er worden bijgehouden waar je naartoe reist. Dat is al een inbreuk op je persoonlijke levenssfeer, dus mag het niet. De Datenschutz zorgt er ook voor dat alles nog via een hele papierwinkel gaat, want digitale verwerking van bijvoorbeeld je belasting is inbreukgevoelig. Soms lijkt het alsof ik in de jaren '70 ben beland. Zo schreef ik voor Duitslandnieuws een artikel over ['wifi-woestijn' Duitsland ten opzicht van 'wifi-wonderland'](#) Nederland en hoe hier langzaam maar zeker verandering in lijkt te komen.

De VSB Fonds-beurs

Toen mijn Erasmus-semester op zijn eind liep en de afstudeerplek was geregeld, moest ik verder vooruit gaan kijken. Ik vond de master bij dezelfde school waar ik mijn minor heb gedaan, maar de vraag was hoe ik dit ging financieren. Ik heb geen recht meer op studiefinanciering, dus ik moest gaan zoeken naar andere mogelijkheden. Via een e-mail van mevrouw Bergman (International Office HSL) kwam ik op het spoor van het VSB Fonds. 'Niet geschoten is altijd mis', dacht ik, en ik meldde me aan voor de beurs. Voor de aanmelding moest ik een begroting maken voor de periode van de master, inclusief levensonderhoud, verzekeringen en collegegeld. Daarnaast moest ik een studieplan schrijven en een motivatiebrief. In mijn motivatie en studieplan heb ik aangegeven dat ik bewust heb gekozen voor een periode in het buitenland en een brede combinatie aan vakken. Ik wil niet de voorspelbare weg afleggen door een rechtenmaster te gaan volgen, maar juist mijzelf verder ontplooien door mezelf breed te oriënteren.

De master is een combinatie van rechten, politicologie en economie en voor mijn gevoel leg ik zo een goede basis voor een carrière bij de EU of de ambassade.

Na de aanmelding werd er een selectiegesprek ingepland. Normaal gesproken vindt dit plaats op je 'eigen' Hogeschool (Leiden) en ontmoet je als kandidaat hierbij de selectiecommissie. Omdat ik in Berlijn woon, was het voor mij niet mogelijk om even langs te komen op school. Dit heb ik mevrouw Bergman laten weten en zij heeft toestemming aan het VSB Fonds gevraagd om het gesprek via skype te voeren. Zo gezegd, zo gedaan en het gesprek met de drie leden van de commissie heb ik via skype gevoerd. Het is toch een beetje vreemd praten tegen je computerscherm, maar ik denk dat mijn enthousiasme en gedrevenheid toch goed zijn overgekomen, omdat de commissie mij als kandidaat aan het VSB Fonds heeft voorgedragen. Dit vond ik heel erg gaaf en het gaf me ook een grote boost voor mijn zelfvertrouwen. Ik denk dat ik de beurs heb gekregen omdat ik tijdens het gesprek en in mijn schriftelijke motivatie heb kunnen aantonen echte affiniteit met het buitenland en met Europa te hebben. Doordat ik al in Berlijn zat en al een tijdje aan dezelfde school had gestudeerd, weet ik goed wat me te wachten staat en weet ik mijn weg goed te vinden. Soms vraag ik me af waarom ik het mezelf zo lastig maak, maar als alles dan lijkt te lukken, is dat ontzettend gaaf!

Het voelt voor mij als een logische stap om hier verder te gaan met mijn studieloopbaan. Toen ik zag dat de master 'Political Economy & European Integration' werd aangeboden op de HWR, voelde dat alsof het zo had moeten zijn. Het lijkt alsof er veel puzzelstukjes op zijn plaats vallen, eerst door het vinden van een baantje, een afstudeerplek en nu deze studie. Ik kijk enorm uit naar de tijd die nog komen gaat in deze geweldige stad!

Van Nederlands tot Europees burger

Mijn interesse in werken en/of wonen in het buitenland werd al jong gewekt door mijn ouders. Zij namen mij als jong kind mee op verre reizen naar onder andere Gambia en Mexico. Zij lieten mij de wereld zien en ook de daarbij behorende armoede. Dit heeft bij mij het gevoel los gemaakt dat ik graag een verschil wil maken in deze wereld. Naarmate ik ouder werd, is deze droom nooit geweken.

De kans om met scouting naar de World Jamboree in Engeland (2007) te gaan, waar 40.000 scouts van over de hele wereld zich zouden verzamelen, liet ik dan ook niet aan mij voorbij gaan. Tijdens dit evenement werd er ook veel tijd besteed aan samenwerking tussen verschillende mensen, landen en culturen. Ik heb hier enorm veel van opgestoken. Toen ik tijdens mijn tweede jaar HBO-Rechten in aanraking kwam met Europees recht en het bijbehorende bezoek aan Brussel, wist ik meteen dat dit de richting was waarin ik mij wilde verdiepen. Ik denk en ik hoop door de master Political Economy & European Integration een steentje bij te kunnen dragen aan de ontwikkeling van Europa. Ik beseft hoeveel Europa en de EU voor de gewone burger kan betekenen, ondanks dat veel burgers zich dit niet realiseren. Bijvoorbeeld dat je nu niet meer extra hoeft te betalen voor internetgebruik op je mobiel in het buitenland. En dat ik, en velen met mij, bijvoorbeeld in Berlijn via de Erasmus-beurs heb kunnen studeren, is ook te danken aan de EU.

Terugkijkend, wat heb ik geleerd en wat wil ik meegeven...

Als ik terugkijk op het afgelopen jaar, dan zie ik dat ik ontzettend veel zelf heb bereikt. Ik heb geleerd door te zetten, ook wanneer het even uitzichtloos lijkt. Het zoeken naar een baantje, het regelen van Duitse documenten, het vinden van een afstudeerplek en sowieso het leven als Nederlander in Duitsland was niet altijd even makkelijk. Ik ben me gaan realiseren dat ik naast Europees burger toch 'Nederlandser' ben dan ik had gedacht en dat bepaalde dingen wel heel goed geregeld zijn in Nederland. Niet alleen een frikandel met mayo op z'n tijd, maar ook de Nederlandse manier van communiceren (open en direct) en het gemak van praktische dingen regelen via het internet zijn voorbeelden van wat ik soms mis. Maar iedere keer dat ik weer een stapje dichterbij mijn doel kom, zie ik als een persoonlijke overwinning. Met als kers op de taart toch wel het ontvangen van de beurs van het VSB Fonds. Ik kan iedereen aanraden om over de grenzen te kijken naar mogelijkheden om jezelf te ontplooiën.

Er zijn zoveel kansen in het buitenland! En daarnaast was mijn Erasmus-semester verreweg de gaafste tijd van mijn leven. Je leert samen met je medestudenten een nieuwe stad kennen, trekt erop uit, gaat de feestjes af en maakt samen ontzettend dierbare herinneringen. Mijn deur hangt vol met foto's van de mensen en plaatsen die ik heb leren kennen. Alleen dit gegeven is al een reden om een tijd van je studie in het buitenland door te brengen!

Natuurlijk heb je als student in het buitenland ook de momenten dat je Nederland mist. Maar op die momenten is het fijn je te realiseren dat je eigenlijk niet zo ver van huis bent. Het is zeker niet aan de andere kant van de wereld dus je kunt gemakkelijk even terug naar Nederland. Toch voelt het voor mij als thuiskomen wanneer ik de deur van mijn studiootje in Berlijn open. Ik heb veel vrienden en familie achtergelaten, maar ik kan altijd een weekendje thuis doorbrengen. En daarnaast krijg ik er zoveel voor terug, dat maakt het allemaal weer meer dan goed.

Wanneer je vragen hebt over studeren in Berlijn of ergens anders, dan mag je mij altijd een mailtje sturen.

Tschüssi!

Sanne

<https://twitter.com/SannevanHoek>
https://www.linkedin.com/in/sanne-van-hoek-518b3987?trk=nav_responsive_tab_profile_picture
<https://www.facebook.com/sanne.vanhoek>

